

DR. FR. ZBAŠNIK:

Miklavž.

o je stopil Mirko na svetega Miklavža dan iz prednje sobe na stopnišče, da bi šel v šolo, je stal pred njim siromašen deček, ki je bil približno toliko star kot on. Imel je na nogah raztrgane črvilje in to, kar je viselo na njegovem životu, je bilo bolj cunji podobno nego obleki. Mirko je odskočil, kakor bi se bal, da bi se mladi, zamazani prihajač ne dotaknil njegove lepe obleke, in prezirljivo ga je vprašal: »Kaj hočeš?«

Sirotek, ki so mu šklepetali zobje od mraza in se je tresel po vsem životu, se je nekaj časa zaman trudil, da bi dal odgovor. Preteklo je nekoliko minut, preden je bolj dahnul kot izrekel: »Lačen!«

»Kaj? Lačen si?« se je začudil Mirko. »In danes je sveti Miklavž! Ali ti ni nič prinesel?«

Deček je strmel, kakor bi ne razumel tega vprašanja, potem pa se je menda spomnil, da sv. Miklavž na večer pred svojim godom otrokom darila nosi, in žalostno je odmajal z glavo.

»Ničesar ti ni prinesel?« je vzkliknil še bolj začuden Mirko. »Oj, potem pa že nisi nič priden!«

»Mirko, kako pa govoriš!« ga pokara njegova mati, ki je slišala ta pomenek in je bila stopila iz kuhinje. »Kako moreš soditi o človeku, ki ga ne poznaš!«

»Saj si vendar rekla, mamica, da Miklavž pridne otroke obdaruje, tistim pa, ki niso pridni, pušča prazne nastavljene krožnike, ali pa jim k večjemu šibo nanje položi!«

»To je že res! Ampak so lahko tudi še drugi vzroki za to, da kdo ničesar ne dobi« — Ko to mati izreče, se obrne k beraškemu dečku in ga nagovori: »Pojdi sem, pojdi, sirotek, in se v naši kuhinji malce pogrej! Saj ne vem, kako moreš sploh živeti v tem mrazu, ko si na pol nag!«

Posadila ga je k ognjišču, mu nalila skodelico kave in odrezala velik kos belega kruha, potem pa mu je velela, da naj je. Sirotek je rad slušal. Hlastno je pojedel kruh in popil kavo. Videlo se je, kako jako je bil lačen. Ko se je bil tako pokrepčal, ga je mati vprašala: »Pa čigav si? Kje imaš očeta in mater?«

»Nimam staršev!«

»Nimaš — ne očeta in ne matere?«

Deček je odmajal z glavo.

»Pa kako to?«

»Umrta sta oba!«

»O ti ubožček ti! Ali slišiš, Mirko? Zdaj veš, zakaj mu ni Miklavž nič prinesel! Da se Miklavž oglasi kje, treba, da mu oče in mati prej pišeta in sporočita, da imata pridne otroke!«

»Eh, Miklavž bi moral to sam vedeti!« se odreže Mirko. »Kdo pa potem kaj da takim pridnim otrokom, ki nimajo očeta in matere?«

»Prej ali slej že Bog tako stori, da je tudi zanje prav! Pokaže jim pot k dobrim ljudem, ki se zanje zavzamejo ... Pa pri kom si?« vpraša mati zopet dečka.

»Pri stricu — očetovem bratu.«

»In ti on nič ne da?«

»Sam nima! In pijanec je!«

»Potem pa je naša dolžnost, da storimo kaj za te! Mirko, glej, da ne zamudiš šole!«

»Mama, je še čas! Hotel sem samo zaradi tega prej v šolo, da bi se malo pomenili, kaj je komu Miklavž prinesel. Pa to že še zvem!«

»Nekaj tvoje stare obleke moramo dati temu dečku, da ne bo več tako prezeboval.«

»Le, le, mama! Kar daj mu!«

Mati je šla v sobo, nabrala, kar je bilo treba, in nekaj minut pozneje je bil sirotek od nog do glave na novo oblečen. Ko mu je mati dala ogledalce, da se vanje pogleda, je bil tako izpremenjen, da samega sebe ni spoznal!

»Saj je tak, kakor jaz!« je pripomnil smehljaje Mirko. »Še zamenja naju kdo!«

»Pa reci zdaj, Mirko, da Miklavž ne poskrbi tudi za take otroke!«

»Oh no, mama, meni se vse tako zdi, da si tudi meni ti —«

»Pst! Ali boš tiho! Hočeš li, da te Miklavž čuje? Zakaj vedi: Miklavž nobenemu nič ne prinese, ki ne veruje vanj!«

»Saj nisem še nič rekel!« se je popravljal Mirko nekoliko preplašen. »Pa kaj misliš, mamica, ali bi ne bilo prav, da mu tudi jaz nekaj dam, od tega namreč, kar mi je Miklavž prinesel?«

»S tem se Miklavžu samo prikupiš!«

Mirko je stekel v sobo in se kmalu vrnil s polnim jerbaškom najrazličnejših stvari. In začel je polagati polne pesti orehov, lešnikov, rožičev, fig in raznega peciva pred sirotka, ki od same sreče ni vedel, kam bi se del. Mati je zadovoljno opazovala Mirkovo početje, a ko se ji je zdelo, da se je pokazal zadosti radodarnega, mu je velela: »No, zdaj pa le glej, da prideš še pravočasno v šolo!«

Mirko je odhitel, mati pa je dečka povprašala še po raznih stvareh ter si zapisala njegovo ime, priimek in kje stanuje. Prepričala se je, da je deček bistre glave in da bi bilo škoda zanj, ako bi se izpridil. Zavila mu je Mirkove darove v papir in mu rekla: »Le pojdi zdaj s tem domov. Hočem premisliti, kaj morem storiti zate. Morda se

mi posreči, da te spravim v kako zavetišče za ubožne dečke. Samo če boš priden!»

»Bom!« je odvrnil s hvaležnim pogledom sirotek in odšel.

Mirkova mati je radodarno podpirala razne dobrodne zavode, zato pa je imela tudi vplivno besedo pri njih. Ni ji bilo torej težko, da je preskrbela mladi siroti primerno mesto. Že čez nekoliko tednov po tistem, ko je bila storila potrebne korake, je dobila sporočilo, da je njen varovanec sprejet v zavetišče, kjer so se vzgajali taki otročiči, ki niso imeli staršev. Ker je vedela, da je zdaj z vsem potrebnim preskrbljen, se ni dalje brigala zanj. Spravila je bila že več otrok na ta način pod streho in bilo bi ji dalo preveč opravka, če bi bila za vsakim posameznim otrokom povpraševala.

*

Prišel je čas, ko Miklavž tudi Mirku ni ničesar več prinesel. Bil je nastavljen, a ko se je zjutraj prebudil in ozrl na krožnik, je bil krožnik pazen.

»Oj, mama, kako pa to, da me je Miklavž zgrešil?« se je obrnil proti materi.

»Pomeni se z njim! Kaj imam jaz pri tem opraviti!«

»Eh, nikar, nikar, mama! ... Ali mu nisi pisala, kaj?«

»Seveda ne!« je odgovorila smehljaje se mati, ker je videla, da se tudi Mirko smeje.

»Pa zakaj ne?«

»Prevelik si že, Mirko, prevelik!«

»Potem ni zdaj več treba, da sem priden!«

»O pač! Toda čas je že, da nisi priden več zaradi tega, da ti Miklavž kaj prinese, ampak zaradi tega, ker tako dolžnost veleval!«

»Ej, mama, ali lepo je, dokler Miklavž nosil!«

»Verjamem! Toda vsemu lepemu je enkrat konec! Najlepše sanje minejo! ...«

»No, pa še nekaj je, veš, mama! Strašno rad imam orehe in lešnike! Ah, in pa dateljne!«

»Vem, in zato sem ti jih nekaj kupil!«

Odprla je omaro in postavila na mizo krožnik, ki je bil do vrha poln vseh tistih stvari, ki jih je običajno nosil Miklavž.

»Na, to imaš! Jej in spominjaj se, kako je bilo takrat, ko ti je še Miklavž nosil! Lepi spomini so zmeraj prijetni!«

»Oj ti dobra, dobra mamica!« je vzkliknil Mirko. »Saj naposled je vse eno, če nosi Miklavž podnevi ali ponoči! Samo da bi bilo še dolgo tako!«

Mati in sin sta se spogledala in obema so bile rosne oči!

(Konec prihodnjič.)